

ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ (2003)

ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

ກຸງປາຣີ, 17 ຕຸລາ 2003.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄໝສາມັນຄັ້ງທີ 32 ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ດ້ານການສຶກສາ ວິທະຍາສາດ ວັດທະນະທຳ ຊຶ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຈະເອີ້ນວ່າອຸຍແນດສະໂກ, ຈັດຂຶ້ນທີ່ນະຄອນຫຼວງປາຣີ ແຕ່ວັນທີ 29 ກັນຍາເຖິງ 17 ຕຸລາ 2003.

ອີງໃສ່ບັນດາເອກະສານນິຕິກຳສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ໂດຍສະເພາະຄືຖະແຫຼງການສາກົນ ວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ປີ 1948, ສິດທິທາງເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ປີ 1996 ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍສິດທິພົນລະເມືອງ ແລະ ສິດທິທາງການເມືອງ ປີ 1996.

ພິຈາລະນາຕາມຄວາມສຳຄັນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຖືວ່າເປັນແຫຼ່ງກຳເນີດ ຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ເປັນສິ່ງຄ້າປະກັນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງມວນມະນຸດຊາດ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກບົດສະເໜີແນະນຳຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ກ່ຽວກັບວິທີການອະນຸລັກຮັກສາມູນເຊື້ອວັດທະນະທຳ ແລະ ພູມປັນຍາຊາວບ້ານ ປີ 1989, ໃນຖະແຫຼງການສາກົນຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ກ່ຽວກັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ປີ 2001 ແລະ ໃນຖະແຫຼງການອິສຕັມບູນ ປີ 2002 ທີ່ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍກອງປະຊຸມໂຕະມິນ ຂອງ ລັດຖະມົນຕີວັດທະນະທຳ ຄັ້ງທີສາມ.

ພິຈາລະນາຕາມ ສາຍກ່ຽວພັນແບບກາຍອິນຊີ ລະຫວ່າງມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸ.

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ຂະບວນວິວັດຂອງໂລກາພິວັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງທາງສັງຄົມ, ຄຽງຄູ່ກັບບັນດາເງື່ອນໄຂທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າສ້າງຂຶ້ນໃຫ້ແກ່ການແລກປ່ຽນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ລະຫວ່າງສັງຄົມມະນຸດອັນກວ້າງຂວາງກໍຕາມ, ແຕ່ມັນກໍຍັງກໍ່ໃຫ້ເກີດມີປະກົດການທີ່ບໍ່ຍອມຮັບ, ການທຳລາຍ, ສູນເສຍ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ໂດຍສະເພາະໃນກໍລະນີທີ່ຂາດເງື່ອນໄຂ ເພື່ອການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ,

ໂດຍຄຳນຶງເຫັນວ່າມະນຸດໃນທົ່ວໂລກ ພ້ອມພຽງກັນເປັນຫ່ວງເປັນໃຍກັນ ແລະ ສະແດງຈຸດປະສົງລວມ ກ່ຽວກັບເຈດຈຳນົງຢາກອະນຸລັກຮັກສາມູນເຊື້ອມໍລະດົກຂອງໂລກມະນຸດ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ຊຸມຊົນຕ່າງໆ, ໂດຍສະເພາະຊຸມຊົນຊາວພື້ນເມືອງ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ, ໃນບາງກໍລະນີ, ສ່ວນບຸກຄົນ, ເປັນຜູ້ທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການປະດິດສ້າງ, ການອະນຸລັກຮັກສາ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການຊົມໃຊ້ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຊ່ວຍໃຫ້ວັດທະນະທຳ ຂອງມວນມະນຸດ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ມີການປະດິດຕະກຳອັນໃໝ່ໆ ຂອງມວນມະນຸດຊາດນັບມື້ເພີ່ມຂຶ້ນ,

ໂດຍສັງເກດວ່າ ຜົນໄດ້ຮັບອັນກວ້າງໄກ ທີ່ເກີດຈາກການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ໃນການສ້າງຕັ້ງເອກະສານນິຕິກຳລະດັບສາກົນ ວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນສິນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກໂລກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ສະບັບ ປີ 1972.

ໂດຍສັງເກດອີກວ່າ ສະພາບປະຈຸບັນໃນໂລກນີ້ ຍັງບໍ່ມີເອກະສານຜູກພັນລະຫວ່າງຫຼາຍຝ່າຍ ວ່າດ້ວຍການ ອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

ພິຈາລະນາຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເອກະສານສັນຍາສາກົນຕ່າງໆ ຂໍ້ສະເໜີແນະ ແລະ ມະຕິກອງປະຊຸມໃນຂົງເຂດມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຄວາມ ຕ້ອງການທີ່ຈະຕ້ອງສົມທົບກັນ ກ່ຽວກັບພາກມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

ພິຈາລະນາຕາມຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ຈະຕ້ອງເສີມສ້າງສະຕິສະຫງວນຮັກສາ ແລະ ເຂົ້າໃຈໃນຄວາມສຳຄັນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ໂດຍສະເພາະຕໍ່ລຸ້ນເຍົາວະຊົນ.

ພິຈາລະນາຕາມທັດສະນະທີ່ບັນດາຊຸມຊົນທົ່ວທັງໂລກຄວນປະກອບສ່ວນຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດສະມາຊິກສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ເພື່ອການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ບົນຈິດໃຈແຫ່ງ ການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ,

ໂດຍທົບທວນຄືນໂຄງການຕ່າງໆຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ວ່າດ້ວຍມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປະກາດຜົນງານລະດັບເອກຂອງໂລກ ທາງດ້ານການບອກເລົ່າ ແລະ ການປະດິດແຕ່ງ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຂອງມວນມະນຸດຊາດ,

ພິຈາລະນາຕາມບົດບາດອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໃນຖານະເປັນປັດໄຈເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມວນມະນຸດຊາດໄດ້ຫຍັບເຂົ້າຫາກັນ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການແລກປ່ຽນ ແລະ ເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ.

ກອງປະຊຸມຈຶ່ງໄດ້ຮັບຮອງເອົາສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນວັນທີ 17 ເດືອນ ຕຸລາ 2003.

I. – ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 – ຈຸດປະສົງ ຂອງສົນທິສັນຍາ

ຈຸດປະສົງຂອງສົນທິສັນຍາ ແມ່ນ:

- (ກ) ເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.
- (ຂ) ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຂອງຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຮັບການເຄົາລົບນັບຖື;
- (ຄ) ເພື່ອຍົກສູງສະຕິລະສັງຄົມໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບສາກົນ ວ່າດ້ວຍຄວາມສຳຄັນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ແລະ ບົນພື້ນຖານ ຄວາມຮູ້ດັ່ງກ່າວນີ້ ຈຶ່ງຕ້ອງຮັບຮູ້ຄຸນຄ່າດ້ວຍກັນ;
- (ງ) ເພື່ອວາງແຜນການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໃນລະດັບສາກົນ.

ມາດຕາ 2 – ນິຍາມສັບ

ສຳລັບສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ບັນດາຄຳສັບໄດ້ຮັບການນິຍາມ ຄືດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. “ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ” ໝາຍເຖິງພິທີການ, ການນຳສະເໜີ, ການສະແດງອອກ, ພູມປັນຍາ, ຄວາມຊຳນິຊຳນານ – ໃນນັ້ນຮວມທັງອຸປະກອນ, ວັດຖຸປະກອບ, ວັດຖຸສິລະປະ ແລະ ພື້ນທີ່ຕິດພັນກັບກິດຈະກຳ – ຊຶ່ງຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການ ແລະ ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບວ່າແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳລວມ – ມໍລະດົກວັດທະນະທຳດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຮັບການສືບທອດຈາກຄົນລຸ້ນນີ້ສູ່ລຸ້ນໜ້າ ແລະ ຍ່ອມໄດ້ຮັບການປະດິດແຕ່ງ ແລະ ປັບປຸງຈາກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ – ເພື່ອດັບປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມສັງຄົມອັນໃໝ່, ສາຍກ່ຽວພັນອັນໃໝ່ ກັບທຳມະຊາດອ້ອມຂ້າງ ແລະ ບົນພື້ນຖານປະຫວັດສາດຂອງຊຸມຊົນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບຮູ້ ແລະ ສືບທອດເອກະລັກວັດທະນະທຳຂອງຕົນ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ທັງໝົດນີ້ ກໍເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ບັນດາຊຸມຊົນ ເພີ່ມສະຕິເຄົາລົບນັບຖືປະເພນີວັດທະນະທຳ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ຍອມຮັບຫົວຄິດປະດິດສ້າງຂອງມວນມະນຸດດ້ວຍກັນ. ເພື່ອຕອບສະໜອງຈຸດປະສົງ ຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຄຳນິຍາມຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຈຶ່ງຈຳກັດໃຫ້ສະເພາະສ່ວນທີ່ສອດຄ່ອງກັບບັນດາເອກະສານນິຕິກຳສາກົນ ທີ່ມີຜົນໃຊ້ໄດ້ໃນປະຈຸບັນ ໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວ

ກັບ ສິດທິມະນຸດ, ພ້ອມທັງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການພື້ນຖານ ຂອງການເຄົາລົບນັບຖືຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ພາຍໃນຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ກໍຄືບຸກຄົນ, ແລະ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ.

2. “ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ”, ຕາມທີ່ໄດ້ນິຍາມໃນຂໍ້ 1 ຂ້າງເທິງນີ້, ແມ່ນສະແດງອອກ ຜ່ານຮູບການຕ່າງໆ ໃນຂົງເຂດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

(ກ) ປະເພນີການບອກເລົ່າ ແລະ ວາຈາ, ໃນນັ້ນລວມທັງພາສາ ເຊິ່ງເປັນພາຫະນະຂອງ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ;

(ຂ) ສິລະປະການສະແດງ;

(ຄ) ພິທີປະຕິບັດ, ພິທີກຳທາງສັງຄົມ ແລະ ການເຮັດບຸນງານຕ່າງໆ;

(ງ) ພູມປັນຍາ ແລະ ພິທີປະຕິບັດ ຊຶ່ງກ່ຽວພັນເຖິງໂລກທຳມະຊາດ ແລະ ຈັກກະວານ;

(ຈ) ປະເພນີຫັດຖະກຳ.

3. “ການອະນຸລັກຮັກສາ” ໝາຍເຖິງບັນດາມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸທີ່ຕົກທອດຢູ່ໃນປະເທດຕົນ ຍັງຄົງຢູ່ຕໍ່ໄປ, ໃນນັ້ນລວມທັງການຈັດແບ່ງປະເພດ, ການ ບັນທຶກຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ, ການຄົ້ນຄວ້າ, ປ້ອງກັນ. ການອະນຸລັກຮັກສາ, ການສົ່ງເສີມ, ການສືບທອດ, ໂດຍສະເພາະຜ່ານການສຶກສາທັງໃນ ແລະ ນອກລະບົບ, ພ້ອມທັງມີການຟື້ນຟູມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ໃນ ດ້ານຕ່າງໆອີກນຳ.

4. “ປະເທດສະມາຊິກ” ໝາຍເຖິງປະເທດທີ່ຜູກພັນກັບສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຖືເອົາສົນທິ ສັນຍາ ສະບັບນີ້ ບັງຄັບໃຊ້.

5. ໃຫ້ນຳໃຊ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໂດຍນະໂຍບາຍໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 33 ຊຶ່ງ ໄດ້ເປັນສະມາຊິກກັບສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕານັ້ນໆ. ດັ່ງນັ້ນ ໃນກໍລະນີຄຳວ່າ”ປະເທດສະມາຊິກ” ແມ່ນໝາຍເຖິງປະເທດດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 3 – ສາຍພົວພັນຕໍ່ບັນດານິຕິກຳສາກົນ

ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດຢູ່ໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຖືກແປຄວາມໝາຍທີ່:

(ກ) ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການປ່ຽນແປງສະຖານະພາບ ຫຼືເຮັດໃຫ້ລະດັບຂອງການປົກປ້ອງຍ່ອນຍານລົງ ພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາ ປີ 1972 ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປົກປ້ອງມໍລະດົກດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ຂອງອົງການມໍລະດົກໂລກ ຊຶ່ງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ກໍ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ທີ່ມີສ່ວນຕິດພັນກັນໂດຍກົງ; ຫຼື

(ຂ) ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິດທິ ແລະ ພັນທະຂອງປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ເກີດມາຈາກນິຕິກຳ ສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດທິທາງຊັບສິນທາງປັນຍາ ຫຼື ການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທາງຊີວະ- ວິທະຍາ ແລະ ນິເວດວິທະຍາ ຊຶ່ງພວກເຂົາເຈົ້າເປັນສະມາຊິກ.

II. – ອົງປະກອບຂອງສົນທິສັນຍາ

ມາດຕາ 4 – ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຂອງປະເທດສະມາຊິກ

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ຂອງປະເທດສະມາຊິກ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ, ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ “ສະມັດຊາໃຫຍ່”. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແມ່ນອົງກອນທີ່ມີອະທິປະໄຕ ຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.
2. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະມີກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນໃນທຸກໆສອງປີ. ອາດຈະມີກອງປະຊຸມສະໄໝວິສາມັນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອສະມັດຊາໃຫຍ່ຕັດສິນໃຈ ຫຼື ເຫັນຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄະນະກຳມະການລະຫວ່າງລັດຖະບານ ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຫຼື ເຫັນຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຈຳນວນໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງປະເທດສະມາຊິກ.
3. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະຮັບຮອງເອົາລະບຽບການໃນການດຳເນີນງານຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 5 – ຄະນະກຳມະການລະຫວ່າງລັດຖະບານ ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

1. ຄະນະກຳມະການລະຫວ່າງລັດຖະບານ ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ “ຄະນະກຳມະການ”, ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ພາຍໃນອົງການອຸຍແນດສະໂກ. ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວ ຈະປະກອບດ້ວຍບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຂອງ 18 ປະເທດ ສະມາຊິກ,

ຂຶ້ນໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງໂດຍປະເທດສະມາຊິກທີ່ປະຊຸມກັນໃນສະມັດຊາໃຫຍ່, ເມື່ອເວລາສິນທິ-ສັນຍາມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ອີງຕາມ ມາດຕາ 34.

2. ຈຳນວນປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 24 ປະເທດ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອ ຈຳນວນຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຂອງສິນທິສັນຍາ ມີເຖິງ 50 ປະເທດ.

ມາດຕາ 6 – ການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ອາຍຸການຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຂອງຄະນະກຳມະການ

1. ການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະປະຕິບັດຕາມບັນດາຫຼັກການ ຂອງການເປັນ ຕົວແທນ ທີ່ສະເໝີພາບທາງດ້ານພູມິສາດ ແລະ ການຜັດປ່ຽນກັນ.

2. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ ໃນທີ່ປະຊຸມສະມັດຊາໃຫຍ່ ໂດຍ ປະເທດສະມາຊິກຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໃຫ້ດຳລົງຕຳແໜ່ງເປັນເວລາສີ່ປີ.

3. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ອາຍຸການດຳລົງຕຳແໜ່ງ ຂອງປະເທດສະມາຊິກເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງຄະນະ ກຳມະການ ທີ່ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງໃນບ່ອນເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດ ແມ່ນໄດ້ຈຳກັດໃຫ້ພຽງແຕ່ສອງປີ. ປະເທດເຫຼົ່ານີ້ ຈະຖືກຄັດເລືອກໂດຍການຈົກສະຫຼາກ ໃນບ່ອນເລືອກຕັ້ງຄັ້ງຄຳອິດ.

4. ທຸກໆສອງປີໃດ, ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະຕ້ອນຮັບ ໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ.

5. ຄະນະກຳມະການ ຍັງໄດ້ຄັດເລືອກເອົາປະເທດສະມາຊິກ ຂອງຄະນະກຳມະການຈຳນວນຫຼາຍ ອີກ ຕາມເທົ່າທີ່ຕ້ອງການ ເພື່ອບັນຈຸເຂົ້າໃນຕຳແໜ່ງຫວ່າງ.

6. ໃນຖານະເປັນປະເທດສະມາຊິກ ຂອງຄະນະກຳມະການ ອາດຈະບໍ່ໄດ້ຮັບເລືອກເປັນອາຍຸການ ສອງສະໄໝຕິດຕໍ່ກັນ.

7. ປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະເລືອກຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຕົນທີ່ມີຄຸນນະວຸດທິ ໃນຂົງ ເຂດຕ່າງໆ ຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

ມາດຕາ 7 – ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງຄະນະກຳມະການ

ໂດຍບໍ່ກະທົບສິດທິພິເສດອື່ນໆຂອງຄະນະກຳມະການຕາມທີ່ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ມອບໃຫ້, ໜ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບຂອງຄະນະກຳມະການ ມີດັ່ງນີ້ ຄື:

(ກ) ສິ່ງເສີມຈຸດປະສົງເປົ້າໝາຍຂອງສົນທິສັນຍາ, ຊຸກຍູ້, ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ;

(ຂ) ຕອບສະໜອງແນວທາງຊັ້ນນຳ ກ່ຽວກັບພາກປະຕິບັດຕົວຈິງທີ່ດີເລີດ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບບັນດາມາດຕະການ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ;

(ຄ) ກະກຽມ ແລະ ສະເໜີຮ່າງແຜນການຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອອະນຸມັດໃນການນຳໃຊ້ທຶນ ຂອງ ກອງທຶນ ຕາມມາດຕາ 25.

(ງ) ການຊອກຫາ ໝາຍເຖິງການເພີ່ມແຫຼ່ງທຶນຂອງຕົນ, ແລະ ດຳເນີນບັນດາມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອບັນລຸຜົນຕາມມາດຕາ 25;

(ຈ) ຫ້າງຫາກະກຽມ ແລະ ນຳສະເໜີທິດທາງໃນການດຳເນີນງານຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອອະນຸມັດ; ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້

(ສ) ກວດກາບົດລາຍງານ ທີ່ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ນຳສະເໜີ, ແລະ ສະຫຼຸບຫຍໍ້ບົດລາຍງານນັ້ນໆ ໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 29.

(ຊ) ກວດກາຄຳຮ້ອງຂໍຕ່າງໆ ທີ່ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ນຳສະເໜີມາ, ແລະ ດຳເນີນການຕັດສິນໃຈໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວຕາມຫຼັກການການຄັດເລືອກ ທີ່ຄະນະກຳມະການໄດ້ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອ:

- (i) ການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ບັນດາຂໍ້ສະເໜີຕ່າງໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນ ມາດຕາ 16, 17 ແລະ 18;
- (ii) ການອຳນຸມັດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ ຕາມມາດຕາ 22.

ມາດຕາ 8 – ວິທີການເຮັດວຽກຂອງຄະນະກຳມະການ

1. ຄະນະກຳມະການ ຈະສາມາດຕອບຄຳຖາມຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ໂດຍຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງສະເໜີລາຍງານ ເພື່ອໃຫ້ຮັບຊາບກ່ຽວກັບວຽກງານ ແລະ ການຕັດສິນບັນຫາຕ່າງໆ.
2. ຄະນະກຳມະການ ຈະຮັບຮອງເອົາລະບຽບການປະຕິບັດຂອງຕົນເອງ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານ ໂດຍສອງສ່ວນສາມ ຊຶ່ງເປັນສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງສະມາຊິກຂອງຕົນ.

3. ຄະນະກຳມະການ ອາດກໍ່ຕັ້ງອົງກອນທີ່ປຶກສາສະເພາະກິດໃດໜຶ່ງຂຶ້ນ ທີ່ຕົນເຫັນວ່າມີຄວາມ ຈຳ ເປັນແບບຊົ່ວຄາວ, ເພື່ອດຳເນີນວຽກງານຂອງຄະນະກຳມະການ.

4. ຄະນະກຳມະການອາດເຊື່ອເຊີນອົງກອນຕ່າງໆທັງພາກລັດ ຫຼື ເອກະຊົນ, ຮວມທັງສ່ວນບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມອາດສາມາດເປັນທີ່ຍອມຮັບ ໃນຂົງເຂດວຽກງານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວກັບມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ເພື່ອປຶກສາຫາລືກັບເຂົາເຈົ້າກ່ຽວກັບບັນຫາສະເພາະຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 9 – ການຮັບຮອງເອົາອົງການທີ່ປຶກສາ

1. ຄະນະກຳມະການຈະສະເໜີຕໍ່ມັດຊາໃຫຍ່ ໃຫ້ຮັບຮອງເອົາອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ທີ່ມີ ຄວາມອາດສາມາດເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນຂົງເຂດວຽກງານຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວກັບມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ເພື່ອມາເຮັດໜ້າທີ່ເປັນທີ່ປຶກສາໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ.

2. ຄະນະກຳມະການ ຍັງຈະນຳສະເໜີບັນດາຫຼັກການ ແລະ ຮູບແບບວິທີຂອງການຮັບຮອງດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 10 – ກອງເລຂາທິການ

1. ຄະນະກຳມະການ ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກກອງເລຂາທິການຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.
2. ກອງເລຂາ ຕ້ອງຈັດກຽມເອກະສານຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ຂອງຄະນະກຳມະການ, ຮວມທັງ ຮ່າງວາລະກອງປະຊຸມຂອງທັງສອງຄະນະ ແລະ ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມມະຕິ ຂອງ ກອງປະຊຸມ.

III. ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໃນລະດັບຊາດ

ມາດຕາ 11 – ບົດບາດ ຂອງປະເທດສະມາຊິກ

ແຕ່ລະຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຈະມີບົດບາດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

(ກ) ດຳເນີນບັນດາມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງຕົນ;

(ຂ) ໃນບັນດາມາດຕະການ ເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາ ທີ່ໄດ້ອ້າງເຖິງໃນມາດຕາ 2, ວັກ 3, ຈຳແນກ ແລະ ນິຍາມອົງປະກອບຕ່າງໆຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນ ຂອງ ຕົນ, ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ອົງການ ຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 12 – ການຂຶ້ນທະບຽນບັນຊີມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

1. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຈຳແນກໃນການອະນຸລັກຮັກສາ, ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກຈະໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນບັນຊີມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງຕົນໄວ້ ໜຶ່ງລາຍ ການ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ, ຕາມຄວາມເໝາະສົມກັບສະພາບຂອງຕົນ. ທະບຽນບັນຊີເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ມີການປັບປຸງໃຫ້ທັນກັບສະພາບການສະເໝີ.
2. ເມື່ອແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ສະເໜີລາຍງານເປັນໄລຍະຕໍ່ຄະນະກຳມະການ, ອົງຕາມມາດຕາ 29, ປະເທດສະມາຊິກນັ້ນ ຈະສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນເລື່ອງທະບຽນບັນຊີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 13 – ບັນດາມາດຕະການອື່ນໆ ໃນການປົກປັກຮັກສາ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການສົ່ງເສີມມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງຕົນ, ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ຈະພະຍາຍາມທີ່ຈະ:

- (ກ) ຮັບຮອງເອົານະໂຍບາຍທົ່ວໄປ ເພື່ອແນໃສ່ສົ່ງເສີມໜ້າທີ່ຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນ ວັດຖຸໃນສັງຄົມ, ແລະ ຮວບຮວມເອົາການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າໃນແຜນງານທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້;
- (ຂ) ມອບໝາຍ ຫຼື ກໍ່ຕັ້ງອົງກອນໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍອົງກອນທີ່ມີຄວາມສາມາດ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງຕົນ;
- (ຄ) ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການສຶກສາທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເທັກນິກ ແລະ ສິລະປະ, ຮວມທັງວິທີການ ຄົ້ນຄວ້າ, ເພື່ອແນໃສ່ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ໂດຍສະເພາະມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ຕົກຢູ່ໃນຂັ້ນອັນຕະລາຍ;

(໑) ຮັບຮອງເອົາບັນດາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ທາງດ້ານກົດໝາຍ, ເທັກນິກ, ບໍລິຫານ ແລະ ການເງິນ ໂດຍແນໃສ່:

- (i) ການສົ່ງເສີມການສ້າງ ຫຼື ການເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນ ສໍາລັບ ການຝຶກອົບຮົມໃນການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ການຖ່າຍທອດມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ຜ່ານເວທີ ແລະ ສະຖານທີ່ຕ່າງໆທີ່ມີ ການກະກຽມໄວ້ ເພື່ອການສະແດງ ຫຼື ການສະແດງອອກໃນສະຖານທີ່ນັ້ນໆ;
- (ii) ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸພ້ອມກັນນັ້ນກໍໃຫ້ ຄວາມເຄົາລົບນັບຖືໂດຍການປະຕິບັດຕາມຮີດຄອງປະ ພນີທີ່ຄຸ້ມຄອງການເຂົ້າເຖິງມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳ ສະເພາະດ້ານອີກດ້ວຍ.;
- (iii) ການກໍ່ຕັ້ງສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວກັບການເກັບກຳເອກະສານ ທາງດ້ານມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ການໃຫ້ຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າເຖິງ ຂໍ້ມູນສະຖາບັນ ນັ້ນໆ.

ມາດຕາ 14 – ການສຶກສາ, ການປູກຈິດສຳນຶກ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ

ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມດຳເນີນການທຸກວິທີທາງທີ່ເໝາະສົມ, ເພື່ອ:

- (ກ) ຮັບປະກັນການຮັບຮູ້, ຄວາມເຄົາລົບ, ແລະ ການສົ່ງເສີມມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໃນສັງຄົມ, ໂດຍສະເພາະ:
  - (i) ແຜນການດ້ານການສຶກສາ, ການປູກຈິດສຳນຶກ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕໍ່ ສາທາລະນະ, ໂດຍສະເພາະກໍແມ່ນຊາວໜຸ່ມ;
  - (ii) ແຜນການດ້ານການສຶກສາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ສະເພາະຊຸມຊົນ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ;
  - (iii) ກິດຈະກຳການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ໂດຍສະເພາະການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ວິ ທະຍາສາດ ແລະ
  - (iv) ວິທີການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຜ່ານການສຶກສານອກລະບົບ;

(ຂ) ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງໄພອັນຕະລາຍ ທີ່ກຳລັງຂົ່ມຂູ່ ມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກຳລັງດຳເນີນໄປຕາມແນວທາງຂອງສົນທິສັນຍາ ສະບັບນີ້;

(ຄ) ສົ່ງເສີມການສຶກສາ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງສະຖານທີ່ທາງທຳມະຊາດ ແລະ ອະນຸສອນ ສະຖານທີ່ຈະຕ້ອງຮັກສາໄວ້ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນ ວັດຖຸ.

ມາດຕາ 15 – ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນ

ພາຍໃນຂອບເຂດວຽກງານການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ແຕ່ລະປະເທດ ສະມາຊິກ ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມດຳເນີນການ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນ ເຂົ້າ ມາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງກວ້າງຂວາງທີ່ສຸດ, ແລະ ຈະໃຫ້ເປັນການເໝາະສົມນັ້ນ ອາດຈະເປັນບຸກຄົນ ທີ່ ມີແນວຄວາມຄິດສ້າງສັນ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ, ແລະ ເຮັດໃຫ້ ພວກເຂົາເຈົ້າມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.

IV. ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໃນລະດັບສາກົນ

ມາດຕາ 16 – ບັນຊີຕົວແທນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸຂອງມວນມະນຸດຊາດ

1. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເຫັນແຈ້ງຕໍ່ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ມີຈິດສຳນຶກເຖິງຄວາມ ສຳຄັນຂອງມັນ ແລະ ເພື່ອກະຕຸກຊຸກຍູ້ໃຫ້ເກີດການປົກປັກຮັກສາຫາລືກັນ, ໃຫ້ເຄົາລົບນັບຖືຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ບົນພື້ນຖານການສະເໜີຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄະນະ ກຳມະການຈັດຕັ້ງ, ຈະໄດ້ປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນເວລາ ແລະ ພົມເຜີຍແຜ່ບັນຊີຕົວແທນຂອງມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຂອງມວນມະນຸດຊາດ.

2. ຄະນະກຳມະການ ຈະຮ່າງຫຼັກການສຳລັບການຈັດທຳລາຍການ, ການປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ເປັນອັນ ຫຼ້າສຸດ ແລະ ການພົມເຜີຍແຜ່ບັນຊີຕົວແທນນີ້ ແລ້ວນຳສະເໜີໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ.

**ມາດຕາ 17 – ບັນຊີຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ
ຈຳເປັນຕ້ອງມີການປົກປັກຮັກສາຢ່າງຮີບດ່ວນ**

1. ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາຕະການ ໃນການປົກປັກຮັກສາທີ່ເໝາະສົມ, ຄະນະກຳມະການ ຈະໄດ້ປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນຍຸກສະໄໝຢູ່ສະເໝີ ແລະ ເຜີຍແຜ່ບັນຊີມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນ ວັດຖຸ ທີ່ຈະເປັນຕ້ອງມີການປົກປັກຮັກສາອັນຮີບດ່ວນ, ແລະ ຈະຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ຕາມ ການຮ້ອງຂໍຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
2. ຄະນະກຳມະການ ຈະຮ່າງຫຼັກການສຳລັບການຈັດທຳລາຍການ, ການປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນເວລາ ສຸດ ແລະ ຕີພິມເຜີຍແຜ່ລາຍການດັ່ງກ່າວ ແລ້ວນຳສະເໜີໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ.
3. ໃນກໍລະນີຮີບດ່ວນ ແມ່ນນຳໃຊ້ຫຼັກການເຂົ້າໃນການຄັດເລືອກ ຊຶ່ງຈະໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີເຫັນ ພ້ອມຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະກຳມະການ – ຄະນະກຳມະການອາດຂຶ້ນ ບັນຊີຂຶ້ນສ່ວນໃດໜຶ່ງຂອງມໍລະດົກດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນລາຍການ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໃນວັກ 1, ໂດຍການປົກ ສາຫາລື ກັບປະເທດສະມາຊິກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

**ມາດຕາ 18 – ແຜນການ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາ
ມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ**

1. ບົນພື້ນຖານຂໍ້ສະເໜີຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຍື່ນໄວ້ນັ້ນ ແລະ ອີງຕາມຫຼັກການທີ່ຄະນະ ກຳມະການໄດ້ໃຫ້ຄຳນິຍາມໄວ້ ໂດຍໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່, ຄະນະກຳ ມະການຈະຄັດເລືອກ ແລະ ສົ່ງເສີມເປັນໄລຍະ ຕໍ່ແຜນງານລະດັບຊາດ, ອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ພາກ ພື້ນ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ຊຶ່ງພິຈາລະນາວ່າໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ ເຫັນບັນດາຫຼັກການ ແລະ ຈຸດປະສົງເປົ້າໝາຍຂອງສັນທິສັນຍາສະບັບນີ້ດີທີ່ສຸດ, ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມຕ້ອງການພິເສດຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.
2. ເພື່ອໃຫ້ເປັນໄປຕາມນີ້, ຄະນະກຳມະການຈະຮັບກວດກາ ແລະ ອະນຸມັດຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມຊ່ວຍ ເຫຼືອຂອງສາກົນ ຈາກປະເທດສະມາຊິກ ເພື່ອກະກຽມຂໍ້ສະເໜີດັ່ງກ່າວ.
3. ຄະນະກຳມະການ ຈະດຳເນີນໄປພ້ອມກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການ, ແຜນງານ ແລະ ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ໂດຍການເຜີຍແຜ່ວິທີປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ ໂດຍວິທີທີ່ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວໄດ້ ຕົກລົງໄວ້.

V. ການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

ມາດຕາ 19 – ການຮ່ວມມື

1. ຈຸດປະສົງຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ການຮ່ວມມືສາກົນ ຮວມທັງການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ປະສົບການຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ຮ່ວມກັນໃນການລິເລີ່ມ ແລະ ການກໍ່ຕັ້ງກົງຈັກການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃຫ້ກັບປະເທດສະມາຊິກ ໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.
2. ໂດຍບໍ່ຂັດກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງກົດໝາຍຂອງຊາດ, ລະບຽບການ ແລະ ການປະຕິບັດຕາມ ປະເພນີ, ປະເທດສະມາຊິກຍອມຮັບວ່າ ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແມ່ນເພື່ອຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງມວນມະນຸດຊາດ, ແລະ ເພື່ອບັນລຸຜົນຕາມນັ້ນ ຈຶ່ງໃຫ້ມີການ ຮ່ວມມືກັນ ໃນລະດັບສອງຝ່າຍ, ອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ລະດັບສາກົນ.

ມາດຕາ 20 – ຈຸດປະສົງຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

ອາດຈະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ ຕາມຈຸດປະສົງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- (ກ) ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ທີ່ຂຶ້ນບັນຊີໄວ້ໃນບັນຊີຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ຕົກຢູ່ໃນສະພາບມີຄວາມຕ້ອງການປົກປັກຮັກສາອັນຮີບດ່ວນ;
- (ຂ) ການກະກຽມຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກ ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນ ມາດຕາ 11 ແລະ 12;
- (ຄ) ສະໜັບສະໜູນແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ທີ່ຖືກດຳເນີນໄປໃນລະດັບຊາດ, ອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ພາກພື້ນ ແນໃສ່ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ;
- (ງ) ຈຸດປະສົງອື່ນໃດໜຶ່ງ ທີ່ຄະນະກຳມະການ ອາດຈະເຫັນວ່າມີຄວາມຈະເປັນ.

ມາດຕາ 21 – ຮູບແບບຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຄະນະກຳມະການໄດ້ໃຫ້ກັບປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງຈະຂຶ້ນຢູ່ກັບຄຳສັ່ງ ເພື່ອການປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວໃນມາດຕາ 7 ແລະ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງ ທີ່ໄດ້ກ່າວເຖິງໃນຂໍ້ 24 ແລະ ອາດເຮັດຕາມຮູບແບບ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- (ກ) ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການອະນຸລັກຮັກສາໃນດ້ານຕ່າງໆ;
- (ຂ) ການສະໜອງໃຫ້ມີຜູ້ຊ່ຽວຊານ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດການ;
- (ຄ) ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານທີ່ຈຳເປັນ;
- (ງ) ການຂະຫຍາຍຂອບເຂດການກຳນົດມາດຕະຖານ ແລະ ບັນດາມາດຕະການອື່ນ;
- (ຈ) ການສ້າງ ແລະ ດຳເນີນການດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ;
- (ສ) ການສະໜອງເຄື່ອງອຸປະກອນ ແລະ ຄວາມຮູ້ດ້ານທັກສະ;
- (ຊ) ຮູບແບບອື່ນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນ ແລະ ວິຊາການ ທີ່ເໝາະສົມ ຮວມທັງການໃຫ້ກູ້ຢືມດອກເບ້ຍຕໍ່າ ແລະ ການບໍລິຈາກ.

ມາດຕາ 22 – ເງື່ອນໄຂໃນການບໍລິຫານການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

1. ຄະນະກຳມະການຈະສ້າງລະບຽບຂັ້ນຕອນ ໃນການດຳເນີນການກວດກາເນື້ອໃນຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ, ແລະ ຈະຕ້ອງລະບຸຂໍ້ມູນໃດໜຶ່ງຮວມຢູ່ໃນຄຳຮ້ອງຂໍນັ້ນ ເປັນຕົ້ນວ່າ ມາຕະການທີ່ຄາດວ່າຈະມີຄວາມຕ້ອງການເກີດຂຶ້ນ ຮວມທັງການປະເມີນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ.
2. ໃນກໍລະນີສຸກເສີນນັ້ນ, ຄະນະກຳມະການຈະໄດ້ກວດກາຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ໂດຍຖືເປັນບຸລິມະສິດ.
3. ເພື່ອບັນລຸໃນຄຳຕັດສິນ, ຄະນະກຳມະການຈະດຳເນີນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປຶກສາຫາລື ໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 23 – ການຮ້ອງຂໍເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກົນ

1. ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ອາດຈະຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກົນ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການພິຈາລະນາ ເພື່ອການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸທີ່ມີຢູ່ໃນດິນແດນຂອງຕົນ.
2. ຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວອາດຍື່ນຮ່ວມກັນໂດຍສອງ ຫຼື ຫຼາຍ ປະເທດສະມາຊິກກໍໄດ້.
3. ຄຳຮ້ອງຂໍຈະຮວມທັງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຊຶ່ງໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ມາດຕາ 22, ວັກ 1, ຮວມທັງເອກະສານທີ່ຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 24 – ບົດບາດຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ອຍເຫຼືອ

1. ໂດຍສອດຄ່ອງກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ ທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດເປັນລະບຽບການໂດຍມີຂໍ້ຕົກລົງ ລະຫວ່າງປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ອຍເຫຼືອ ແລະ ຄະນະກຳມະການ.
2. ຕາມລະບຽບການທີ່ໄປແລ້ວ, ປະເທດສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ອຍເຫຼືອ ຈະຮ່ວມຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນມາຕະການການປົກປັກຮັກສາ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກົນໃນຂອບເຂດຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ ຂອງປະເທດນັ້ນໆ.
3. ປະເທດສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ອຍເຫຼືອ ຈະລົງບົດລາຍງານເຖິງຄະນະກຳມະການ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

VI. ກອງທຶນມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

ມາດຕາ 25 – ລັກສະນະ ແລະ ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງກອງທຶນ

1. “ ກອງທຶນເພື່ອການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ”, ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ “ ກອງທຶນ ”, ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ.
2. ກອງທຶນ ຈະປະກອບດ້ວຍກອງທຶນໃນຮູບແບບຂອງບັນຊີໄວ້ວາງໃຈ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມລະບຽບການທາງດ້ານການເງິນຂອງອົງການອຸຍແນດສະແນດສະໂກ.
3. ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງກອງທຶນ ຈະປະກອບດ້ວຍ:

(ກ) ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ;

(ຂ) ກອງທຶນທີ່ໄດ້ແບ່ງໄວ້ ເພື່ອຈຸດປະສົງນີ້ ໂດຍກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງອົງການສະໂກ.

(ຄ) ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນ, ຂອງຂວັນ ຫຼື ເງິນທີ່ຍົກໃຫ້ໂດຍ:

(i) ປະເທດອື່ນ;

(ii) ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ແຜນງານຂອງລະບົບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ, ຮວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆ;

(iii) ອົງກອນທັງພາກລັດ ຫຼື ເອກະຊົນ ຫຼື ບຸກຄົນ;

(ງ) ດອກເບ້ຍທີ່ໄດ້ຈາກແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນຂອງກອງທຶນ;

(ຈ) ກອງທຶນທີ່ໄດ້ມາໂດຍຜ່ານການຮວບຮວມ, ແລະ ການຮັບຈາກເຫດການຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງກອງທຶນ;

(ສ) ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ໂດຍລະບຽບການຂອງກອງທຶນ, ທີ່ຄະນະກຳມະ- ການ ເປັນຜູ້ຈັດທຳຂຶ້ນ.

4. ຄະນະກຳມະການຈະໄດ້ຕັດສິນໃຈ ໃນການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງທຶນ ບົນພື້ນຖານຂອງແນວທາງ ທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ວາງອອກ.

5. ຄະນະກຳມະການອາດຮັບເອົາເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນຮູບແບບອື່ນໆ ເພື່ອຈຸດປະສົງລວມ ຫຼື ປະສົງສະເພາະ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການສະເພາະໃດໜຶ່ງ, ຫາກໂຄງການເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກຄະນະກຳມະການ.

6. ຕ້ອງບໍ່ມີເງື່ອນໄຂທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ຫຼື ເງື່ອນໄຂອື່ນໃດ ຊຶ່ງບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງເບົາໝາຍຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ອາດມາຜູກພັນກັບເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນ ທີ່ມອບໃຫ້ກອງທຶນ.

ມາດຕາ 26 – ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດສະມາຊິກເຂົ້າໃນກອງທຶນ

1. ໂດຍບໍ່ຂັດຕໍ່ກັບເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນເພີ່ມເຕີມແບບສະໝັກໃຈ, ປະເທດສະມາຊິກ ຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະດຳເນີນການຈ່າຍເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນກອງທຶນ ຢ່າງໜ້ອຍທຸກໆສອງປີ, ໃນຈຳນວນເງິນນີ້ ຊຶ່ງຄິດໄລ່ໃນຮູບແບບຂອງອັດຕາສ່ວນທີ່ເທົ່າທຽມກັນຕໍ່ກັບທຸກໆປະເທດສະມາຊິກ, ໂດຍທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນວ່າເປັນໜ້ອຍລະເທົ່າໃດ. ການຕັດສິນແບບນີ້ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະດຳເນີນໄປຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ມີໜ້າ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ປະກາດ ດັ່ງທີ່ໄດ້ອ້າງເຖິງໃນວັກ 2 ຂອງ ມາດຕານີ້. ບໍ່ວ່າຈະໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ, ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດສະມາຊິກນັ້ນໆ ຈະບໍ່ເກີນ 1% ຂອງເງິນ ຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງຕົນ ເຂົ້າໃນງົບປະມານແບບປົກກະຕິຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.
2. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກທີ່ໄດ້ກ່າວເຖິງໃນ ມາດຕາ 32 ຫຼື ໃນມາດຕາ 33 ຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ອາດຈະປະກາດ ໃນເວລາຍື່ນເອກະສານໃນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນການຕອບຮັບ, ການອະນຸມັດ ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງ, ວ່າປະເທດຕົນນັ້ນຈະບໍ່ຖືກຜູກມັດ ຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂຂອງວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້.
3. ປະເທດສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງໄດ້ປະກາດດັ່ງກ່າວເຖິງໃນວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະພະຍາຍາມຖອນຄຳຖະແຫຼງການດັ່ງກ່າວ ໂດຍແຈ້ງການໄປຍັງຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການຖອນຄຳຖະແຫຼງການດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ມີຜົນໃຊ້ບັງຄັບຕໍ່ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດສະມາຊິກນັ້ນ ເມື່ອເຖິງກຳນົດຕ້ອງຈ່າຍ ຈົນເຖິງວັນທີ່ຈະມີການເປີດກອງປະຊຸມ ໃນຄັ້ງຖັດໄປຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່.
4. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄະນະກຳມະການສາມາດວາງແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ການປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງໄດ້ປະກາດແລ້ວ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນວັກ 2 ຂອງ ມາດຕານີ້ ຈະຖືກຈ່າຍໃຫ້ຄົບຕາມປົກກະຕິ ຢ່າງໜ້ອຍທຸກໆສອງປີ, ແລະ ເງິນຈຳນວນດັ່ງກ່າວ ຄວນຈະມີຈຳນວນໃກ້ຄຽງທີ່ສຸດກັບເງິນບຳລຸງປະກອບສ່ວນທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຖ້າພວກເຂົາເຈົ້າຫາກຖືກຜູກມັດ ໂດຍບັນດາຂໍ້ກຳນົດໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້.
5. ປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງຍັງຄ້າງຊຳລະເງິນປະກອບສ່ວນແບບບັງຄັບ ຫຼື ສະໝັກໃຈຂອງຕົນ ສຳລັບປີການປັດຈຸບັນ ແລະ ປີການຕາມປະຕິທິນກ່ອນໜ້າປີການປັດຈຸບັນ ຈະບໍ່ມີສິດເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການອີກ; ຂໍ້ກຳນົດນີ້ຈະບໍ່ໃຊ້ກັບການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດ. ອາຍຸການດຳລົງຕຳແໜ່ງຂອງປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະ

ກຳມະການຢູ່ແລ້ວ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນເວລາທີ່ມີການເລືອກຕັ້ງ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 6 ຂອງ ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

**ມາດຕາ 27 – ການໃຫ້ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນເພີ່ມເຕີມເຂົ້າໃນກອງທຶນ
ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ**

ປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ມີຄວາມປະສົງຢາກສະໜອງເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນເພີ່ມເຕີມ ເຂົ້າໃນ ກອງທຶນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ຂ້າງເທິງນີ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງໃຫ້ ຄະນະກຳມະການຊາບໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້, ເພື່ອໃຫ້ຄະນະກຳມະການສາມາດວາງແຜນການປະຕິ- ບັດງານຂອງຕົນຕາມນັ້ນ.

ມາດຕາ 28 – ການຈັດຫາທຶນໃນລະດັບສາກົນ

ບັດາປະເທດສະມາຊິກຈະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຕໍ່ການຂົນຂວາຍຈັດຫາທຶນສາກົນ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງກອງທຶນ ເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້, ພາຍໃຕ້ການ ສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການອຸຍ ແນດສະໂກ.

VII. ບົດລາຍງານ

ມາດຕາ 29 – ບົດລາຍງານ ໂດຍປະເທດສະມາຊິກ

ປະເທດສະມາຊິກ ຈະສົ່ງບົດລາຍງານໄປຍັງຄະນະກຳມະການ ກ່ຽວກັບບັນດາມາດຕະການ ທາງ ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ບັນດາມາດຕະການອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສິນທິ ສັນຍາສະບັບນີ້, ໂດຍການປະຕິບັດຕາມຮູບແບບ ແລະ ສິ່ງບົດລາຍງານໃຫ້ທັນຕາມກຳນົດເວລາ ທີ່ຄະນະກຳມະການ ໄດ້ວາງອອກ.

ມາດຕາ 30 – ບົດລາຍງານ ໂດຍຄະນະກຳມະການ

1. ບົນພື້ນຖານຂອງກິດຈະກຳຂອງຕົນ ແລະ ບົດລາຍງານ ໂດຍປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ ໃນມາດຕາ 29, ຄະນະກຳມະການຈະສົ່ງບົດລາຍງານໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ໃນການປະຊຸມຂອງຕົນ ແຕ່ລະຄັ້ງ.

2. ບົດລາຍງານ ຈະຖືກນຳສະເໜີຕໍ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

VIII. ຂໍ້ກຳນົດໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານສູ່ການປ່ຽນແປງ

ມາດຕາ 31 – ຄວາມສຳພັນຕໍ່ການປະກາດຜົນງານຂຶ້ນເອກຂອງມໍລະດົກ ທາງດ້ານການບອກເລົ່າ ແລະ ມໍລະດົກທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸຂອງມວນມະນຸດຊາດ

1. ຄະນະກຳມະການ ຈະຮວບຮວມເອົາລາຍການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ປະກາດໄວ້ແລ້ວໃນ “ ຜົນງານຂຶ້ນເອກ ຂອງມໍລະດົກທາງດ້ານການບອກເລົ່າ ແລະ ມໍລະດົກທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸຂອງມວນມະນຸດຊາດ” ເຂົ້າໄວ້ໃນບັນຊີຕົວແທນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸຂອງມວນມະນຸດຊາດ ກ່ອນທີ່ສິນທິສັນຍາ ສະບັບນີ້ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.
2. ການຮວບຮວມເອົາລາຍການຕ່າງໆ ເຂົ້າໄວ້ໃນບັນຊີຕົວແທນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຂອງມວນມະນຸດຊາດ ຈະບໍ່ນຳຫຼັກການໃນການຂຶ້ນບັນຊີໃນອະນາຄົດ ຊຶ່ງຈະຕົກລົງໃຫ້ມີຂຶ້ນ ຕາມມາດຕາ 16, ວັກ 2.
3. ຈະບໍ່ມີການປະກາດເພີ່ມເຕີມໃດໆອີກ ພາຍຫຼັງທີ່ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.

IX. ຂໍ້ກຳນົດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 32 – ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ ຫຼື ຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມ

1. ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ ຫຼື ຄວາມພ້ອມ ໂດຍບັນດາປະເທດສະມາຊິກຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ຕາມລະບຽບທາງລັດຖະທຳມະນູນ ຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກດັ່ງກ່າວ.
2. ເອກະສານທາງກົດໝາຍ ຂອງການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ ຫຼື ຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຈະຖືກລິ້ງໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

ມາດຕາ 33 – ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນສະມາຊິກ

1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຈະເປີດໃຫ້ທຸກໆປະເທດທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ທີ່ໄດ້ຮັບການເຊື່ອເຊີນໂດຍກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນສະມາຊິກ.
2. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຍັງຈະເປີດໃຫ້ບັນດາເຂດແຄວ້ນ ຊຶ່ງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຮັບຮູ້ການປົກຄອງຕົນເອງຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບເອກະລາດຢ່າງສົມບູນ ຕາມມະຕິຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ເລກທີ 1514 (XV), ແລະ ຊຶ່ງມີສິດອຳນາດເໜືອບັນຫາທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຮວມທັງສິດອຳນາດ ທີ່ຈະເຂົ້າເຊັນບັນດາສົນທິສັນຍາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ.
3. ເອກະສານທາງກົດໝາຍຂອງການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຈະຖືກສົ່ງໄປຍັງຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

ມາດຕາ 34 – ການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້

ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍຫຼັງສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນມອບເອກະສານ ສະບັບທີ່ສາມສິບກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນປະເທດສະມາຊິກ, ແຕ່ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສະເພາະບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ຕົນໄດ້ມອບເອກະສານ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ, ຫຼື ການເຂົ້າເປັນປະເທດສະມາຊິກ ໃນວັນນັ້ນ ຫຼື ກ່ອນວັນດັ່ງກ່າວ. ສຳລັບປະເທດສະມາຊິກອື່ນແລ້ວ, ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍຫຼັງສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນມອບເອກະສານ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 35 – ລະບົບລັດຖະທຳມະນູນແບບສະຫະພັນ ຫຼື ແບບບໍ່ແມ່ນປະເທດດຽວ

ບັນດາຂໍ້ກຳນົດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຈະໃຊ້ກັບປະເທດສະມາຊິກ ຊຶ່ງມີລະບົບລັດຖະທຳມະນູນແບບສະຫະພັນ ຫຼື ແບບບໍ່ແມ່ນປະເທດດຽວ:

(ກ) ກ່ຽວກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດຕຸລາການ ຂອງອຳນາດນິຕິບັນຍັດຂອງສະຫະພັນ ຫຼື ສູນກາງ, ພັນທະຂອງລັດຖະບານ ສະຫະພັນ ຫຼື ສູນກາງ ຈະຄືກັນກັບພັນທະຂອງປະເທດ ສະມາຊິກ ຊຶ່ງບໍ່ແມ່ນປະເທດແບບສະຫະພັນ;

(ຂ) ກ່ຽວກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ ອຳນາດຕຸລາການຂອງລັດດຽວ, ປະເທດ, ແຂວງ ຫຼື ມົນທົນ ຊຶ່ງບໍ່ຕ້ອງມີພັນທະ ໂດຍ

ອີງຕາມລະບົບລັດຖະທຳມະນູນຂອງສະຫະພັນ ເພື່ອດຳເນີນບັນດາ ມາດຕະການທາງ ກົດໝາຍ, ລັດຖະບານສະຫະພັນ ຈະແຈ້ງໃຫ້ບັນດາອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດຂອງລັດ, ປະເທດ, ແຂວງ ຫຼື ມົນທົນດັ່ງກ່າວ ຂອງບັນດາຂໍ້ກຳນົດທີ່ໄດ້ກ່າວມານັ້ນ, ພ້ອມດ້ວຍ ຄຳ ເຫັນຂອງຕົນ ເພື່ອການຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 36 – ການປະກາດຖອນຕົວ

1. ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ອາດປະກາດຖອນຕົນອອກຈາກສົນທິສັນຍາ ສະບັບນີ້.
2. ການປະກາດຖອນຕົວຈະໄດ້ຮັບແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ໂດຍເອກະສານທາງກົດໝາຍທີ່ເປັນລາຍລັກອັກ ສອນນັ້ນ, ໄດ້ມອບໃຫ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ເປັນຜູ້ເກັບເກັບຮັກສາໄວ້.
3. ການປະກາດຖອນຕົວ ຈະມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫຼັງສິບສອງເດືອນ ນັບຈາກການຮັບເອກະສານທາງ ກົດໝາຍ ຂອງການປະກາດຖອນຕົວ. ການປະກາດຖອນຕົວນີ້ ຈະບໍ່ມີທາງກະທົບຕໍ່ພັນທະດ້ານ ການເງິນ ຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ມີການຖອນຕົວ ຈົນເຖິງວັນທີ່ການຖອນຕົວນັ້ນມີຜົນສັກສິດ.

ມາດຕາ 37 – ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ໃນການເກັບຮັກສາ

ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ, ໃນຖານະເປັນຜູ້ເກັບຮັກສາສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຈະແຈ້ງໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກຂອງອົງການ, ປະເທດທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກຂອງອົງການຊາບ ດັ່ງທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 33, ຮວມທັງແຈ້ງໃຫ້ອົງການສະຫະປະຊາຊາດຊາບນຳ, ກ່ຽວກັບການມອບ ເອກະສານທັງໝົດ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການ ເຂົ້າເປັນປະເທດສະມາຊິກ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 32 ແລະ 33, ແລະ ກ່ຽວກັບການປະກາດ ຖອນຕົວ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 36.

ມາດຕາ 38 – ການດັດແກ້

1. ປະເທດສະມາຊິກອາດສະເໜີໃຫ້ມີການດັດແກ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ໂດຍການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ເປັນລາຍລັກອັກສອນສິ່ງໃຫ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ. ຈາກນັ້ນ ອຳນວຍການໃຫຍ່

ກໍຈະສົ່ງຈົດໝາຍວຽນໃຫ້ທຸກປະເທດສະມາຊິກ. ຖ້າຫາກປະເທດສະມາຊິກບໍ່ຕໍ່າກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຕອບ
ຮັບເຫັນພ້ອມຕາມການສະເໜີດັ່ງກ່າວພາຍໃນຫົກເດືອນ ນັບແຕ່ວັນສົ່ງຈົດໝາຍວຽນນັ້ນ, ອຳນວຍ
ການໃຫຍ່ ຈະນຳສະເໜີຂໍ້ສະເໜີດັ່ງກ່າວຕໍ່ວາລະປະຊຸມຄັ້ງຕໍ່ໄປຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອປຶກສາ
ຫາລືກັນ ແລະ ການຮັບຮອງເອົາການດັດແກ້ທີ່ເປັນໄປໄດ້.

2. ການດັດແກ້ຈະຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍສຽງສ່ວນຫຼາຍ ຄື ສອງສ່ວນສາມຂອງປະເທດສະມາຊິກ ທີ່
ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງ.

3. ເມື່ອຖືກຮັບຮອງແລ້ວ, ການດັດແກ້ຕໍ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຖືກສົ່ງໄປໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກ
ເພື່ອໃຫ້ມີການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນປະເທດ
ສະມາຊິກ.

4. ການດັດແກ້ຈະມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫຼັງສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນມອບເອກະສານ ທີ່ໄດ້ອ້າງເຖິງໃນ
ວັກ 3 ຂອງມາດຕານີ້ ໂດຍສອງສ່ວນສາມຂອງປະເທດສະມາຊິກ, ແຕ່ຈະມີຜົນສັກສິດສະເພາະແຕ່
ປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ໄດ້ຍອມຮັບ, ໄດ້ເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ໄດ້ເຂົ້າເປັນ
ສະມາຊິກແລ້ວເທົ່ານັ້ນ. ຕໍ່ໄປນີ້, ສຳລັບແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ຍອມຮັບ,
ເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ຕໍ່ການດັດແກ້ນັ້ນ, ການດັດແກ້ດັ່ງກ່າວ ຈະມີຜົນສັກສິດ
ພາຍຫຼັງສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນສົ່ງເອກະສານກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການ
ເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ຂອງປະເທດສະມາຊິກນັ້ນ.

5. ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນການ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກ 3 ແລະ 4 ຈະບໍ່ໃຊ້ກັບການດັດແກ້ ຕໍ່
ມາດຕາ 5 ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຈຳນວນປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ. ການດັດແກ້ເຫຼົ່ານີ້
ຈະມີຜົນສັກສິດ ໃນເວລາທີ່ການດັດແກ້ເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບການຮັບຮອງເອົາ.

6. ປະເທດທີ່ກາຍເປັນສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ພາຍຫຼັງການມີຜົນສັກສິດຂອງການດັດ
ແກ້ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັກ 4 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ, ໄປຕາມການສະແດງ
ອອກ ຊຶ່ງເຈດຈຳນົງທີ່ແຕກຕ່າງກັນວ່າ:

- (ກ) ເປັນປະເທດສະມາຊິກ ຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ໄດ້ມີການດັດແກ້ແລ້ວ; ແລະ
- (ຂ) ເປັນປະເທດສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດັດແກ້ໃນສ່ວນຂອງປະເທດ
ສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ ບໍ່ໄດ້ຖືກຜູກມັດໂດຍການດັດແກ້ນັ້ນ.

ມາດຕາ 39 – ຄຸນຄ່າຂອງຕົ້ນສະບັບຂອງສົນທິສັນຍາ

ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ເຮັດຂຶ້ນເປັນພາສາອາຣັບ, ຈີນ, ອັງກິດ, ຝຣັ່ງ, ຣັດເຊຍ ແລະ ສະເປນ, ທັງ ທົກສະບັບພາສາ ມີຄຸນຄ່າເປັນຕົ້ນສະບັບເທົ່າທຽມກັນ.

ມາດຕາ 40 – ການຈົດທະບຽນ

ໂດຍສອດຕ່ອງກັບມາດຕາ 102 ຂອງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ, ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ ຈົດທະບຽນໄວ້ກັບເລຂາທິການຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງອຳນວຍການ ໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

ເຮັດຂຶ້ນ ທີ່ນະຄອນຫຼວງປາຣີ, ໃນວັນທີສາມ ເດືອນພະຈິກ 2003, ເປັນສອງສະບັບຕົ້ນ ທີ່ມີຄ່າເທົ່າ ກັນ ທີ່ມີລາຍເຊັນຂອງປະທານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ 32 ແລະ ຂອງອຳນວຍການໃຫຍ່ ຂອງອົງ ການອຸຍແນດສະໂກ. ທັງສອງສະບັບນີ້ ຈະຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ໃນຄັງສຳເນົາເອກະສານ ຂອງອົງການ ອຸຍແນດສະໂກ. ສຳເນົາທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈະໄດ້ສົ່ງມອບໃຫ້ທຸກປະເທດ ສະມາ- ຊິກ ທີ່ໄດ້ອ້າງເຖິງໃນ ມາດຕາ 32 ແລະ 33, ຮວມທັງສົ່ງໃຫ້ອົງການສະຫະປະຊາຊາດພ້ອມ.